

1. Søndag i advent 2020- Brandt Klawitter

Tekster: Salme 24: 16-21, Jer 31:31-34, Rom 13:11-14, Matt 21:1-11

"Se, din konge kommer til deg!" (Mt. 21: 1-9)

Sion, din konge kommer til deg! – Med disse ordene begynner vi i dag et nytt kirkeår. Matteus skildrer Palmesøndagens begivenheter. Men hvorfor snakker vi om Palmesøndag i adventstiden, og hvorfor er en slik tekst passende for oss i dag? Disse spørsmålene er bakgrunn for vår meditasjon rundt dagens tekst.

Først, hvorfor bruker vi akkurat disse tekstene til lesning hver søndag, og hvordan ble det bestemt at akkurat disse tekstene skulle leses akkurat den og den søndagen? Hvordan fikk vi leksjonariet (liste med bibeltekster til lesning), og hvordan havnet Palmesøndagstekstene i advent? Historisk sett har den kristne kirken fått leksjonarietradisjonen fra det som var praksis i de jødiske synagogene. Det var vanlig for Guds folk allerede før Jesu fødsel å lese en del av Guds ord hver sabbat og deretter forklare det som ble lest. Dette var det som skjedde i synagogen den dagen Jesus tok bokrullen, leste fra Jesaja og deretter kunngjorde for menigheten: *I dag er dette Skriftens ord blitt oppfylt for ørene deres.* (Luk 4,16-21; jf. Apg 15,21). Denne praksisen ble videreført av de første kristne. (Se f.eks. Paulus henvisning til [høyt-] lesning i Kol 4,16 eller 1. Tim 4,13).

Fra disse ordningene og praksisen i den tidlige kirken, utviklet leksjonariet seg. Mens den jødiske praksis var å lese gjennom bøkene fra begynnelse til slutt, gikk den kristne kirken gradvis vekk fra dette da festtider som epifania, påske, Kristi himmelfart, og pinse ble innført. Dette førte til at den tidligere måten å lese på måtte vike plassen. I det femte århundre hadde festhalvåret av kirkeåret – fra advent til pinse – allerede sitt leksjonarium. Når vi kommer til reformasjonen, ville Luther og medarbeiderne hans beholde de historiske tekstlistene. De forsto at den gjentatte årlige høringen og lesningen av de forskjellige tekstene hjalp til med å innprente Guds ord i kirkegjengernes hjerter og sinn. I motsetning til mange andre reformatorer, beholdt lutheranerne derfor leksjonariet (og liturgien). Det som ikke var i tråd med evangeliets rene lære skulle forkastes, men det som ellers var nyttig kunne kristne fritt bruke og beholde. Alt dette understreker at Palmesøndagen har vært en del av advent i mange år opp gjennom historien.

Men hvorfor bruker vi Palmesøndagens tekst for å begynne kirkeåret og adventstiden? Her kan det være nyttig å reflektere over året vi har lagt bak oss. Jeg vet ikke hvordan det er med deg, men hvis jeg skulle oppsummere det siste kirkeåret i mitt liv – og hvert kirkeår jeg har opplevd så langt – finner jeg to grunnleggende temaer. Det første temaet er Guds vedvarende godhet: hver dag, hver uke og hvert år. Om det er tider med glede eller vanskeligheter, tider med sterkere eller svakere tro, skinner Guds trofasthet og godhet frem. Som Jeremia skrev i sin klagesang: *Herrens miskunn er det at det ikke er forbi med oss. Hans barmhjertighet har ennå ikke tatt slutt. Den er ny hver morgen, din trofasthet er stor.* (Klag 3,22-23)

Det er et annet tema som også skinner gjennom hver dag, uke, måned og kirkeår. Dette temaet er også vel kjent: synden. Selv om Gud har vært så vennlig og god, er våre egne rulleblad ikke slik vi kunne ønske at de skulle være. Hvor mange ganger har vi ikke forsømt bønn eller Guds ord? Hvor mange ganger har vi vært så fylte av selvmedlidenhet, egeninteresse og egoisme at andre har blitt nektet den kjærlighet og oppmerksomhet de trengte? Hvor ofte har vi ikke levd i den glede, lyst eller nytelse som verden tilbyr oss i stedet for å finne sann glede hos Ham der varig liv og glede er å finne? Og disse korte refleksjonene er bare toppen av isfjellet. I lys av

våre mange synder, kunne vi med rette lure på om Guds barmhjertighet fremdeles vil vare i morgen – eller neste uke – eller neste år? Skal vi måtte leve med slik usikkerhet?

Kanskje det er med slike tanker i hodet at kristne ledere for så mange århundrer siden, valgte Jesu inntog i Jerusalem som en passende tekst for begynnelsen av adventtiden. Vi husker hvordan Jesus på denne Palmesøndagen sendte disiplene sine foran seg inn i landsbyen for å finne et esel og hennes fole. Da de kom tilbake med dyrene, kom Herren ridende inn i Jerusalem på en hittil urørt fole. Dette ble gjort for å oppfylle det som ble sagt av profeten "*Se, din konge kommer til deg, ydmyk, ridende på et esel – på trelldyrets fole.*" Ifølge Sakarja (9,9) som her siteres, er kongen *rettferdig og full av frelse*—noe som ikke bør glemmes. Her får vi et bilde av Kristi første komme for mange år siden. I motsetning til de stolte generalkongene som kom ridende på krigerhester for å vise sin jordiske styrke, gjorde Jesus det stikk motsatte med sitt inntog. Vi ser ham på en fole – en konge uten en eneste soldat eller et våpen! Det vil imidlertid ikke si at han er svak. Han kommer jo igjen på den siste dagen med all makt og ære for å dømme levende og døde. Men, på denne Palmesøndagen kommer han ridende i all ydmykhet, *rettferdig og full av frelse*. Han kom og sendte ikke bort de som hadde syndet og gjort feil i går, i fjor eller for ti år siden. Snarere kom han og assosierte seg med dem, spiste med dem, bodde hos dem, helbredet dem og tok deres synder på seg. Ja, han døde til slutt en fryktelig død og led straffen på det korset som tilhørte de og oss. "Sion – du Guds folk – se *din* konge."

Dette bildet som gis i dagens tekst, er også et passende bilde å starte et nytt kirkeår med. Hvorfor? Det er nettopp fordi Kristi første komme ligner måten han fortsatt møter oss på i dag. Kristus kommer fremdeles på en like ydmyk, frelsende måte til det syndige mennesket! Ofte er det lett å forestille seg at Kristi komme allerede har skjedd, og hans neste komme bare er begrenset til dagen for hans endelige og siste gjenkomst. En slik konklusjon vil imidlertid utelukke en viktig lære i Bibelen. Nemlig, akkurat slik som Kristus er avbildet i teksten vår, kommer han fortsatt til deg i dag. Han kommer til deg med den samme kjærligheten som han den gang hadde til Israels folk. Han kommer til deg med den samme helbredelse og tilgivelse som tollere og syndere den gang mottok fra hans munn og hans hånd. Han er her fremdeles for å helbrede, gjenopprette, trøste og tilgi oss.

Når og hvordan gjør han dette? Vi vet at der hvor evangeliet forkynnes er Den Hellige Ånd aktiv for å omvende syndere og skape tro. Vi vet også at gjennom vanlig vann i dåpen som øses ut på Kristi befaling og i hans navn, er syndenes forlatelse fortsatt til stede. Dessuten vet vi at vår Herre er der hvor to eller tre er samlet i hans navn. Det er en sannhet som gjelder spesielt nattverden. Der sier Frelseren til deg og disiplene sine: "*Ta dette og ét det. Dette er mitt legeme som gis for dere... Ta denne og drikk alle av den. Denne kalk er den nye pakt i mitt blod, som utgytes for dere til syndenes forlatelse.*" Ja, på alle disse måtene, enten ved evangeliets forkynnelse eller sakramentenes bruk, erklærer og bekrefter Gud sin kjærlighet til deg i Kristus. Dette er den samme frelses kongen som vi møter i vår tekst i dag.

Dermed begynner vi, med denne fantastiske teksten, enda et kirkeår. Nok en gang er syndige hjerter rettet mot ham som har lovet: *Kom til meg, alle som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile!* Nok en gang, til tross for syndene fra vår fortid, roper Guds røst til sitt folk, *Sion, se, din konge kommer til deg.* Nok en gang blir vi påminnet om vår konge, Herren Jesus, at i ham alene er frelsen å finne. Gud gi at hver og en av oss holder seg trofast i ham i år og alltid.

Amen.